

SZERKESZTŐI IRODA:
Belkőzpálya 21. szám. (Postapost) hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:
Vidékire postán, vagy helyben házhoz hordva
Egész évre . . . 16 frt. Negyedévre . . . 4 frt.
Félévre . . . 8 frt. Egy hónapra helyben . . . 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik az „Ellenzék” mindennap, a vasár- és ünnepnapok kivételével.
Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvár, Belkőzpálya 23. szám.

A HIRDETÉSI DÍJAK

alku után állapították meg. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr.

Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt nyújt a kiadó-hivatal.

Nyitléri cikkek

gármond sora után 20 kr. ártétele.

Lapunk mai számának tartalma: Román pénz.
Irányzók — Politikai hírek. — Imets F. Jákó beszéde. — E. M. K. E. kimutatásai. — Mezőgazdasági postai ügy. — Regészügyi bajok Bólonben. — Művészet és tudomány. — Mindenféle. — Közgazdaság.
Tárczák: Bécs és környéke. — Mikor a Niska bácsi puskája elromlott. — Egy élet büne, angol nyelv.

Román pénz.

II.

Az újévi üdvözlő, melyet a tervezett román pénztérvezet egyik részvényese az Ellenzékhez intézett, valószínűleg a fájharcot proklamál magyar és román között. Egész program az az irat: a magyar nemzet és állam elleni gyűlölet, a nemzetiségi fanatizmus programja.

Nem akarunk vitatkozni, csak fejtegetni. Meggyőzni sem igyekeztünk tévedéseitől a „román pénztérvezet” egy részvényesét. Erős a gyanunk a gratulációs kitétel felől; egyike ő a tervezett bank alapítójának. Jól ismerjük őt és jól ismerjük elvtársait s jól tudjuk, hogy jogosulatlan és kielégítetlen ambíciók, részint telhetetlen önértékelés, részint a nemzetiségi eszme akkora szellemi vakussággal verte meg őket, hogy tévedéseik felől felvilágosítani, törekvéseik örökletességéről meggyőzni, szóval kapacitálni egyenlő a lehetetlenséggel.

Mert lehet-e komoly czáfolatra méltatlan olyan képtelenségeket, amikkel a külön román pénztérvezet alapítóját annak egyik részvényese igazolni próbálják?

Azt mondja az „egy részvényes”: Igenis, mi külön „román” pénztérvezet alapítunk, mert a magyarok pénztérvezetükkel kizárólag magyar intézményeket segítenek, magyar hivatalokat fizetnek, magyar kulturális czélokra adakoznak, dacára hogy sok román ember pénztér kezelik.

Hát föltéve, hogy mindez teljesen megfelel a valóságnak: igazolja-e mindezt, hogy a románok a pénznek, a tőkének is fájharcot költöztetnek és kizárólag a nemzetiségi momentumra támaszkodva külön pénztérvezeteket alapítanak?

Miért?
Azért mert a magyarok alapított pénztérvezeteket kizárólag magyar kulturális czélokra adakoznak, magyar intézményeket támogatnak, magyar hivatalokat alkalmaznak?

Uram isten! De hát miféle román kultur-intézeteket támogatassanak a Kisegítő, Takarékpénztár, a Hitelkassza?

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZAJA

1886. Január 5.

Bécs és környéke.

Az első lapok e helyen Bécsnek és tájának szenteltek, az istenadott földarabok, az E. M. K. E. pompás csaváros már a rómaiak korától kezdve emelkedtek, s századokon át lassanként növekedve és fölvirágozva, közép- és kiinduló pontja lett távol vidékekre néző, a nyugati műveltségnek s gőcse nagyszerű művészeti és tudományos fejlődésének, mozgalmának és sajátos népelet közepét.

Valóban csak itt s ilyenélgálj és környezeti viszonyok közt fejlődhetett ki Bécs jellege, csak itt alakulhatott a városi és népelet oly üdvös és vonzóvá.

Nagy hatása van az emberre és alkotására a földnek, a melyen él, s a természetnek, a mely környezeti, s ha Bécsnek sok tekintetben sajátos és kiváltságos vonzó jellege van, ez a fővárost környező vidékről is teljes mértékben elmondható.

A hatalmas Duna, a távol Nyugaton eredve, onnan Közép-Európán át a messze Keletnek ömlve, itt hőmpölyög el Bécs közelében. A Dunának éppen az északi partján a szűk Bismarck-hegy egy olyan zord fehérsík ér véget, mint a milyen egész Cseh- és Morvaországban átvonul; ezzel átellenben, keleti irányban pillantjuk meg Bécsot, s odább nem nagy távolban a Kis-Kárpátoknak szép alakú erdős hegyláncát, nyugati nyúlványait ama nagy, egész Magyarország körülölelő hegylánczatnak, mely egész a Dunáig ereszkedik; a folyam jobb partján emelkedik a kopasz, gömbölyű Hundsheim hegy, méltó befutója a hosszú, keskeny Lajta hegységnek, mely nagy darabon képezi a határt Ausztria és

Hol vannak azok a román kultur-intézetek Kolozsvárt? Hol van bár egy iskolájuk? Hol egy másféle kultur-intézetek Kolozsvárt, hogy arra pénzintézetek őrözzanak?

De ettől eltekintve: ugyan mely kolozsvári pénzintézet kérdi betevő, kölcsönvő vagy más ügyfelelő nemzetiségét? — Ugyan törődik is az, hogy ki miféle nyelvet beszél, mikor vele üzletet köt? Aztán magyar hivatalnokokat tartson s helyesebben: micsoda ügykezelési nyelvet használjon, midőn egy magyar közönség körében, egy magyar városban működik az a pénzintézet? Talán hontotolva vagy — éppen román nyelven vezes-e könyveit?

Azt mondja a gratuláns, hogy „román emberek” pénztér kezelik. Ugyan bizony ki merné számitni az a „román részvényes”, hogy hány „román” forint van elhelyezve a kolozsvári pénztérvezet milliói között? Hiszen ha ilyen bolond fájharcot erőszakolunk a tőkére is: akkor éppen olyan joggal követhetné egy-egy Kolozsvárra telepített cseh, olasz, francia, német vagy más nem magyar eredetű betevő vagy részvényes, hogy az ő tőkéjéből arányban azok a pénzintézetek cseh, olasz, stb. kultur-intézményeket is támogatassanak!

Ahá! halljuk az ellenvetést. A románok sokkal nagyobb számban vannak. Igen, tehát csak a „szám” határoz? De hát hol kezdődik a határ? Aztán joga valakinek valamire csak azért van, mert nem egyedül áll, hanem többekkel magával? Hiszen ez a legfőrtelmesebb erő-jog volna, mely teljesen nélkülözne a jognak erkölcsi alapjait. Hát a kultúra, az erkölcsi és anyagi tőke — mindez a „román részvényes” előtt semmi. Előtte csak az a döntő momentum, hogy Kolozsvárt 6000 román van s a pénzintézetek mégis csak magyarul adminisztrálják a tőkéket, melyek között „román” is van.

Hát sokat hánytorgatják önök azt hogy „sokan” vannak e hazában, hogy a román nép így, meg úgy hozzájárul a közterhekhez. Ideje volna már ezzel a haszontalan argumentummal is tisztába jönni. Ugyan mit gondolnak önök: Mennyivel járul az állami terhekhez és a közfeladatok követelte áldozatokhoz a magyarság? Bizonyára annyival, hogy csak egy kolozsvári magyar üzletember vagy egy magyar birtokos több közterhet visel, mint egész falvak román lakossága. S ha az arányt, a speciális faji érdekek elő-

mozdításánál, a magyar és román adófizetők adózása szerint állapítanók meg: valószínűleg még annyi román eredetű hivatalnokot sem volna szabad a magyar államnak alkalmaznia, amennyit most alkalmaz.

És itt olyan panaszkodáshoz jutottunk, melyet minduntalan hangoztatnak a román agitátorok, de soha a vádual tovább nem mennek.

A mi gratulánsunk is fölveti a panaszkodást s emellett éppen úgy tesz, mint a Gazeták; arcaletti a közudmánu tényeket.

Mert hogy arravaló ember csak azért ne kapna közhivatalt, mert román eredetű: ez a legimpertinensebb valótlanság. Tessék bizonyítani, körünk konkrét eseteket: mikor, miféle hivatalt zártak el a román nemzetiségűek elől? mikor és miféle hivatalra nem léptették elő az illetőt csak azért, mert az anyanyelve véletlenül román?

A lehető leghamisabb vád ez, melyet a hányzor hangoztatnak a bujtogatók, ugyanannyiszor nem bizonyítottak. Hiszen akár a megyei adminisztrációt, akár az állami bürokratit, mint mindenféle fölös számmal találkoznak román s más nem-magyar eredetű tisztviselőkkel.

Hanem persze nem is ez fáj a bujtogatóknak, hanem az, hogy egy hivatal betöltésénél a kvalifikáció és nem az anyanyelv jön tekintetbe; valamint hogy fáj az nekik, hogy a dák-román ábrándokkal szaturált agitátor urakat miért nem állítjuk oda a miniszteriumok, a bíróságok, a megyék, az állami adminisztratív hatóságok élére? Ez nem volna rossz ugyebár?

No de mi arról nem tehetünk, hogy a románok között több kvalifikált ember nem találkozik, valamint arról a jögről sem mondunk le, hogy védelmezzük a magyar államot és ne szolgálgassunk ki irredentista forradalmároknak!

Politikai hírek

Csongrádmegye decz. 31-iki közgyűlésén az erdélyi közmívelődési egyület támogatása ügyében kinevezett küldött-javaslatához képest elhatározatot, hogy három egymásután következő évben egy fél százalékos megyei pótdadót fog kiírni, s az ez uton befolyó mintegy hétézer ötszáz forint összegből a megye közmívelődési s jótékonyági czélokra külön alapot létesít. Kimondott tovább, hogy különösen az erdélyi közmívelődési egyület támogatása tárgyában majd az említett pótdadó kiírásáról szóló határozat kormányhatóság megerősítését követően fog a megye érdemileg intézkedni. Mert nem vezetne czéjra, ha a megye egyenesen az erdélyi közmívelődési egyület javára vetné ki a pótdadót: mivel az ily határozat kormányhatóság megerősítését egy sem nyerhetné és ily irányú intézkedés tehát csak az ügy elintézését hátráltatná. Közudmánu dolog ugyanis, hogy Szatmármegye közönségének ily tárgyú határozatát kormány megsemmisítette.

A magyar államvasutak központi igazgatóságát a közlekedési miniszter kinevezte és pedig a már általunk is közölt névsor szerint. U. m. Az igazgatási osztály főigazgatójának Lukács Béla országgyűlési képviselőt. Az építési és gépészeti osztály igazgatójának Nagy Lászlót min. tanácsost. A kereskedelmi főosztály igazgatójának Schobert Albert főfelügyelőt. A pénzügyi főosztály igazgatójának Hilbert Mór osztálytanácsost. Kinevezettek ezeken kívül: Czifly János igazgató az általános igazgatási főosztály igazgatójának főosztályi helyettesül és egyzersmind az általános szolgálati ágának vezetőjévé: Walter Ágoston igazgató pedig az ugyanott szervezett forgalmi szolgálati ágának vezetőjévé. Azonkívül ki lettek nevezve: Banovits Kajetan főfelügyelő az építési és gépészeti főosztály igazgatójának helyettesül; Hendl Béla felügyelő a kereskedelmi főosztály igazgatójának helyettesül. Horváth Alajos igazgató további intézkedésig szabadságot tart. Haskovics Fridolin és Verderber István igazgatóknak a szolgálat felmondását f. hó 9-étől kezdődőleg, miután mint tudjuk az új szervezet folyó hó 10-én lép életbe.

A francia kormányválság. A miniszterválság még egyre tart. Freycinet kormányalakítási kísérlete megüszült. Minisztereket még csak kapott volna, de parlamenti többséget nem tudott biztosítani magának és e nélkül nem akarta elfogadni a kormány elnökségét. Neheztelték Freycinet helyzetét, hogy a radikálisok és opportunisták közt nem sikerült még ideiglenes kompromisszumot sem létrehozni. Ha Freycinet kísérlete végképen megüszült, Grévy valószínűleg Floquet képviselőházi elnököt fogja a kormány megalkotására felajánlani. Ezen ügyben azonban nem lehet, ha a radikálisok vezéréhez, Ciémencauhoz fordulna. Hadd mutassa ki, mit tud. A francia népnek legalább alkalma nyílhat a gyakorlatban is megismerkedni a radikálisok politikájával. Ez vagy elcsúszhat bizonyul vagy meghozza a köztársaság érdekében oly annyira kívánatos általános kiábrándulást.

Imets F. Jákó beszéde

a csikmezei kultúregyleti választmány alakuló közgyűlésén. *)

Milyen tisztelt gyűlés! Dacára azon kegyeletnek, melylyel őseink emlékei iránt tartozunk ki kell jelentenem, hogy ők helytelen politikát követtek akkor, mikor az által vérről szerzett és anyai áldozat árán megtartott országban a más nyelvű és nemzetiségű elemek beolvadását figyelmen kívül hagyták.

*) Lásd lapunk tegnapi számában „Kultúregyleti Csikban” című közleményünket.

lőköm a mélységbe, mentve vagyok, mert a medvé á nem jöhet.

Ugy is lett, futottam, a medvé utánam (szinte éreztem már a forró páráját), végre elértem a ledőlő fát s nehogy leszédüljek róla a rettenetes mélységbe (hol izópórrá zuzom magamat, ha lepottyanok), négy-kézláb csuszam rajta előre.

De mi történt? Mikor már körülbelül a szakadékok közepére értem, éppen egy mély fohászszal hálát adok az istennek megmenekülésemért, s áttáplálom a tulsó partra, hogy messze van-e még? hát elhül benem a vér, bozadva látom, hogy ott egy másik medvé vár már kivicsarított fogakkal.

Képzeli-e a helyzetemet. Most már lehetetlen többé a menekültem. Alattam a gyíkos mélység, előttem, mögöttem pedig a két éhes állat. Ugy-e rettenetes állapot?

A vadászárság el fogott lélekzettel halgatta a rémes kalandot. Csak az egyik fiatal puskás kotytyant bele türelmetlenül: — Az ördögbe is! Hát mi történt aztán Miska bácsival?

— Mi történt volna? — felelte Miska bácsi nagy flegmával. — Megfogott a medvé és megevett egész öcsém!

... Azóta aztán soha sem felejtettek többé a koczávadászok Miska bácsi társaságában.

Egy élet büne.

A Dóra szerzőjétől.

Fordította: Amica.

I.

(Folytatás.)

(3)

A titkár elvette a levelet.

— Neslie kisasszony, valóban azt kívánja, hogy olvassam? Kérdő.

vül hagyták. E mulasztás fekete nyomatok hagyott hazánk történelmében; holott a magyar nemzeti politika kizárhatatlan hasznát eredményezett volna. Ha nem ismernék a magyar természetét, melynek egyik leg-erősebb vonása a vendégszeretet, barátkozás és türelmesség; fölültebb kellene éseink ehbeni mulasztásán csodálkoznunk, kik pártatlan generositással — nem akarom mondani gondatlansággal — elnézték, sőt megengedték, hogy Magyarországon a tót, horvát, oláh, német, rác és a többi hazai népek, mint ugyanannyi nemzetiségek figuráljanak, s lelkük ugyeszlva érintetlenül maradjon azon jellemképző hatástól, melynek a magyar polgári jellem fejlesztése és megszilárdítása leendett az eredménye. Ehelyett azonban gyakran megértették, hogy a magyarországi nemzetiségek, kiket mintegy idegeneknek tekintünk és magukra hagyunk felhasználhatni engedtük magukat ellenünk és saját hazájuk ellen, részint a szomszédországok által, melyeknek támogatására annál bizvástabb számíthattak, mint hogy azoknak mintegy hazánkban való etnographiai vagyis fajirokoni beszámolóit képezzék; részint a fanatikus izgatók, a tusakodó pártok, vagy éppen a hatalom viselői által is, midőn azok rosszul felfogott érdekeikből az ország gyengülését és megromlását czélra vezető utakat találtak.

De e helyett, hogy ezen káros politikai mulasztás következményeinek a latolgatásába bocsátkoznánk, engedjék meg nekem, hogy más kultur-államoknak is tértképet kezembem tartván összehasonlításokkal éljek. A szomszéd német-bírodalomban, a mely pedig politikailag egységes és erős, ritkán volt, az ősi és települő törzsek szokásokban és nyelvben annyira összeolvadtak, hogy a felnémet nyelven, mint testvérek társalognak. Angol, Francia, Spanyol és Olaszországban a nagy népvándorlás után letelepedett és azután buvándorolt népfajok, a politikai hatalmat gyakorló nemzetiségbe annyira felszívódtak, hogy nemzeti önállóságukról csak a régebbi korak történelme régebbi nyelvű és szokásokról csak a régiség buvár emlékezik; — a mi bizonyára ugy amaz államoknak, mint magoknak az uralkodó nemzetbe beolvadt népfajoknak is csak hasznukra és előnyére váltott.

De júnak határainkhoz közelebb, észak felől a politikailag rokonélmű lengyel fölött már-már egészen összeapadtak a muszka Finn öböl és Fekete tenger élnyelő hullámai és a hullámok immár átcsapkodnak a Kárpátokig, melyek alatt a magyar tótok és ruthénok laknak. Nem lehetne-e ez ma másképpen, ha hontfogaló őseink Szvatopluk népét a nemzetiségbe egészen felvették? Ha II. Géza és Nagy Lajos király az általuk befogadott német, illetőleg ruthén gyarmatosok letelepedését egy magyar politika által követelt más föltételekhez kötik.

És ha keletfelé tekintünk: itt is a féltemetes oroszokkal meg az oláhval van dolgunk. A muszka már tökéletesen russificálta az Ural hegyláncz tövében lakó azon törzseket, melyek eredetileg a mi fajrokonaink valának; és igaz ma már mit sem lehet ezeknek szellemi és erkölcsi támogatására sem számítanunk, pedig IV-ik

— Igen, volt a lassu válasz. Nem tudom elhinni. Megkell, hogy szemeim érzékeim csaljanak; azok a szavak, melyeket én láttam, nem lehet, hogy valóban oda legyenek írva. Olvassa el, s mondja meg, szemeim csalnak-e, vagy igaz az a hír?

A titkár elolvasta a levelet. Vivien zavarodott tekintettel, elhalványult s félig nyílt ajakkal, és elsötétült szemekkel állott mellette s nézett rá. Dornán a napórán tette a levelet, s a leány felé fordulva azt mondá:

— Neslie kisasszony, a mit elevelben olvasott az igaz. Én tudtam midőn a levelet kihoztam.

— Tudta! kiáltá a leány. Honnan tudta?

— Sir Arthur írta meg nekem; ma reggel kaptam a levelet, s bizonyos voltam benne, hogy a kedved levele is ugyan azt a hirt tartalmazza. Ezért bátorítottam parancsának ellenszegülést, s a könyv elhozatala helyett itt maradtam.

— Tehát igaz, sohiatá a leány; atyám megüszült, egy más asszony tölti be az anyám helyét. Dornan ur, én, én, ezt nem tudom elhinni. Hiszen alig tíz perczel ezelőtt arról gondolkodtam, hogy mi mindent fogom őt rád beszélni, és ime ugy találom, hogy ő megüszült. Atyám egész világom volt nekem, mint én neki; és most felesége van, elszakadt tőlem. Az a szeretet, és az a otthon, mely oly régóta volt a sajátnom, nem lesz többé az enyém.

— Kisasszony, mondá a titkár nyugot résztvevő hangon, ne nézze olyan sötét színben a dolgot, nem lesz az olyan rossz. Kedved mindig a Luncewood örökösé maradt. Az Apátság mindig a saját otthona maradt, kivéve ha — Ekkor elhallgatott és habozott.

1892

de, en oömmet leraudozham magamat, de

kapta leveleit hetenként, — ugy-
yszerre 5—4 lapot kapott s így
látta, mely lapot kezdje olvasni, mi-
ért, hogy minden nap kapja leveleit
és lássa, hogy a posták mennyire
tartsák rajta az ezen fűdös rendel-
ésekben meg akarná rottani;
egy a kisszármási vonatot östön-
kényessé és az apróbb postákat
is kéri; nem tudja czikázni ur-
akkor bajba volt M.-Szenthalmi
péter és Budstale addig míg
átvált járatát: leveleiket, mekkor
vált a közjegyzőkre úgy a bi-

... en brommer keldersham magamat, de

kapta leveleit hetenként, — ugy-
yszerre 5—4 lapot kapott s így
látta, mely lapot kezdje olvasni, mi-
ért, hogy minden nap kapja leveleit
és lássa, hogy a posták mennyire
tartsák rajta az ezen fűdös rendel-
ésekben meg akarná rottani;
egy a kisszármási vonatot östön-
kényessé és az apróbb postákat
is kéri; nem tudja czikázni ur-
akkor bajba volt M.-Szenthalmi
péter és Budstale addig míg
átvált járatát: leveleiket, mekkor
vált a közjegyzőkre úgy a bi-

100

1892

de, en oömmet leraudozham magamat, de

100

s a népre néve is mennyibe utána való járásba került míg megnyertük ezen apróbb postákat.

Ne töprenkedjék ciklikur ur a Kis-sármási vonal összeköttetésért Örményes-sel, mert ez már tervbe van véve akkorra, a mikor arra való utja lesz, hogy a kocsi-postát meglehet indítani rajta, arról is győződjék meg ciklikur ur, hogy Istennek hála mind a meggyélő mind pedig a m. k. postaigazgatásnál olyan emberek vannak a kik nem szorultak a ciklikur ur tanácsára, — a miért is ha czélszerűnek látják összeköttetést a sármási vonalat az Örményesi vonallal, de azért a mi apróbb postákat is megfogják tartani nagy bánattal a ciklikur urnak.

Azt írja a ciklikur ur, hogy ezen apróbb postákra nézve a kormány 1400 forint, és innen kerülnek ki az országának a deficitjei, ezért ne öszüljön a feje a ciklikur urnak, mert biztosítom róla, hogy ha a kormány minden intézkedése anyagi deficitet csinálna mint a postahivatal, — akkor Magyarország volna a legboldogabb ország a világon. A postahivatalok nemhogy deficitet csinálnak, de még abból a jövedelemből a mi van a népre is áldozatot tudnak hozni.

1886. Január 2-án.

Többen.*

Egészségügyi bajok Bölönben.

Bölön, decz. vége.

Mindenki csodálkozik, a ki Miklósról a szék teret viszonyait ismeri azon, hogy az ugyan azo egy magaslatti vonalon fekvő, erdőkkel körülvett, kitűnő vízzel bővelkedő s a vidékkel egyforma levegőjű Bölön község miért állandó tanyája a járváynak, mely föllep? Mert ha e vidéken, valamely járvány földi fejt, míg más községben könnyű szerrel elfojtható, Bölönben évekig tartja magát és annak könnyű letyolásáról szó sem lehet.

A baj kuforrását nem is a helység fekvésében, nem a jó vízben és nem is a vidéket uráló jó levegőben, hanem Bölön nevezetességei közt kell keresnünk. Mert Bölönnek sok nevezetessége van.

A többek közt van egy gazdasági szeszgyára, de a mely nem a maga természetétől fogi, hanem Oláhországot: ennek a gazdasági szeszgyárnak vannak hízaladai, gyárhulladéai és az innen kifolyó rondaságok, melyek undok büzzel telítik meg a levegőt a községet átszóló országút sánczaiban a fűtetőzán végig folynak bele a község patakába, s honnan sertesnek baromnak szoktak a patak mellett lakók inni valót meríteni. Ez a büz-kiváltképen nyáron kiállhatatlan, a levegőt miásmákkal tölti meg s a közel multban is egy derék tekintélyes kereskedő lett valósággal a büz miatt beteg, mert a legforróbb időben, özányok által takarítatva a sáncz oly dögletesen büzt terjesztett, hogy azt lehetetlen volt kiállni. Bölönben most torokból járvány dúl a tavasz óta. Ennek a járváynak pedig létre hozója, táplálója az imént említett undok csatorna.

Azt mondhatja a szerkesztő ur erre: hát miért vagytok ti oly élethetetlen emberek, miért nem fordultok az illetékes hatósághoz panaszotokkal, sérelmekkel? Fordultunk mi már, de panaszos lépéseinknek nincs semmi eredménye. Elöl kezdtük: a szolgabírótól mentünk az alispánhoz, alispántól főispánhoz, főispántól miniszterhez s megfordítva. Személyesen látták ezt a csatornát; br. Kemény miniszter és egészségügyi kormánybiztos, főispán, alispán, főorvos, járási orvos, s tudná Isten még kik nem, de azért az undok csatorna mindig ott folyik.

Az éremek másik oldala is van. E csatorna miatt, mely kizárólagos oka a járváynak, a község anyagilag is föltötte terhelve van. Van itt egy járvány orvos, a ki naponta 4 forint fizetést kap a községtől; van állandóan két csendő, a kik nem tudom mennyi zsoldot — de kapnak. A járási orvos pedig, tekintettel, belügyminiszteri tanácsos — papájára, nem a járás székhelyén N.-Aján, hanem a járástól távol Baróton lakik s a doktor urnak ez „extra vurst“-ja miatt, de a mely nekünk nagyon borsos — járvány-orvost kell tartanunk.

A halálozás már is sziszony arányokat öltött s dacára dr. Szász járvány-orvos lelkismeretes eljárásának ma sincs megszűné, de nem is fog valamennyi a gyár undok locsádként a fűtetőzán végig.

Mindezek után s tulajdonképen jelen felszólalásunknak czélja az, kérdezzük meg a tks. Szerkesztő urtól: ugyan kihez forduljunk, hogy orvoslást nyerjünk? Mert ha ezután is így lesz, nem jól lesz.

Cosinus.

Művészet és tudomány.

Színházi statisztika.

Az 1885-ik év október 3-án kezdődő évszónban december hó 30-ig bezárólag, tehát 89 nap alatt volt 85 előadás 16 új-donsággal.

Váltság szerint előadott 8 tragédia, 5 eredeti, 3 fordított, 2 parasztragédia, 7 eredeti dráma, 14 színmű, 4 eredeti, 10 fordított, vigjáték 3 eredeti, 7 fordított, 2 énekes vigjáték, bohózat 5, egy eredeti, 4 fordított, népszínmű 10, opera 14, operette 14.

Mitán pro és kontra kibeszélték magokat, kérjük barátaikat, az úgy többi részt az illetékes hatóságnál intézni el.

Szerk.

Az újdonságok között volt: 1. ered. tragédia, 1. parasztragédia, 2. eredeti dráma, 3. ford. színmű, 1. ford. vigjáték, 1. ford. bohózat, 3. népszínmű, 1. opera, 2. operette.

Az újdonságok közül 3 adatott bérlet-szünetben, azonban ebből egy (Denise) jutalomjátékul került először színpadra.

Bérletszám lefolyt összesen 75, a 85 előadásban volt összesen 10 bérlet-szünet. Ebből 6 előadás-jutalomjátékok, 2 idegen művészek (Raab-Walter és Rommert M.) fellépése. Tehát tulajdonképeni bérlet-szünet volt 2, Fekete gyémántok és Lázár János első előadása.

Összesen előadott 53 mű, ismételt-tett 22, ebben 12 újdonság, egyszer adatott 31 mű, ebben 4 újdonság.

A nemzeti színház tagjai közül fellép-tettek: Makó 44 estén, Megyeri 40, Sárdy 39, Vedres 36, Hegedűs 36, Kulinyi 30, Gerő L. 29, Szentgyörgyi 29, Krasznay 29, Iványi 28, E. Kovács Gy. 25, Gönczy 28, Medgyassay E. 24, Császár 24, Balogh E. 23, Várady M. 22, Rónai 20, Krasznayné 19, Serédi S. 18, Szép Aladár 18, Csókány 17, Rónászy-kyné 16, Polgár J. 16, Csiky L. 15, Ros-tagny J. 15, Láng E. 14, Kápolnay 12, Mezey M. 12, Kőnczöl E. 10, Salassi I. 7, és Jera Julia 4 estén.

* „A Magyar Növényzeti Lapok“ (szerkesztő Kanitz Ágost Kolozsvárt) 1885 deczemberi füzetében jelent a következő tartalommal: Növényhonosítási kísérletek Fiumában 1881—1885. Irta József főherceg Ö. Császári és Királyi Fensége. — Tudós társaságok. — Személyi hírek és Ki-nevezések. — Előfizetési ára a derék szakfolyóiratnak egész évre 3 ft.

* „Az osztrák magyar monarchia irásában és képmében“ című nagy munkának harmadik füzeté éppen most jelent meg. A Bécset és Alsó-Ausztriát ismertető kötet első füzeté ez s ebből a szempontból itt hozzá Rndorf trónörökös igen érdekes bevezető cikket, melyet mai társaságunk közlünk. E bevezető cikket nyom követi „Bécs története“, Veisz Károly a világhírű tudós tollából.

Bécs történetét, mely oly szoros összefüggésben áll hazánk történetével, a történeti pártokodás is rész-rehajtás nélkül tárgyalja. Tárgyiasan beszél el mint lett ura a császárvárosnak Hollós Mátyás a magyar király, de megmutatja Bécs „trófeumát“. Magas szempontból itéli meg azt a hatalmas tárgyat amivel foglalkozik s magvasan érdekesen adja elő amit fontosnak és jellem-zeteseznek talál.

A forrás tanulmányok után készült tanulmány amily érdeklődést fog kelteni magyar történeti kör-köreiben oly vonzó és tanulságos lesz a magyar közön-ségnek. Tizenegy illusztráció gazdagítja a füzetet, nagyobbra Bécset magyarázó pompás fametszetek, melyek-nek a metszője is művész és versenye a rajzotokkal, kik pedig nem kisebb névű művészek mint Nieman, Hlavacek, Kirchner, Schönbauer stb.

A munka kiadóját, a m. kir. államnyomda oly-szópen állította ki a kötetet, hogy a munkájának francia művelését se különbben. Czélja, tartalma, külse-je s a terjesztés egyöntetűsége és energiája folytán ter-jed is e munka olyan arányokban, ahogyan magyar mun-ka sohamé. A legnagyobb tényszerű ebben — amit leg-utóbbra hagyunk — a nyomás díszmű szerzőitől való oloságja. A füzetek kaphatók minden rendes hazai könyveskereskedésben valamint egyenesen a kiadóhivatal-ban Révai Testvérek könyvkiadóhivatalában Budapestben.

* A bpesti nemzeti színház új inten-dánsának, mint a pesti lapok ma írják, ille-tékes körök szerint Mihályovics Ödönt a zeneiskola igazgatóját emlegetik. Irói és művészi körök e kinévezést nagyon helye-selnék, s ha töltök függne már kezében is lenne a kinévezési okmány.

* A magyar büntető kodexet Anco c Leo. a francia akadémia tagja lefordította francziára, s a fordítást megküldte egy ne-hány kiválóbb magyar jogásznak. A fordít-ásban nagy szerepek voltak hazánkban Nagy Ferencz kolozsvári egyetemtanárnak és Nagy Dezső bpesti tekintélyes ügyvéd-nek, kik egyuttal a „több külföldi tör-vénnyel gyűjteményének“ — magyar levelezői. A bevezetésben ismerteti a fran-czia tudós mai büntető eljárásunkat s a „főneheztséget az esküdtsek kizárásában“ — látja. Csaknem megoldhatatlannak tartja azt hazánkban, mindazonáltal azon óhaj-tást fejezi ki, bárha sikerülne Magyaror-szágnak megoldani a problémát.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, január 5.

Lapunk legközelebbi száma a közbeneo ünnep miatt csütörtökön jelenik meg.

— Dr. Godziher Ignácot, a tud. akadémia lev. tagját, a budapesti zsidóhit-község titkárát meghívták a prágai egyetem-re, a keleti nyelvek tanszékére. Itt az an-tisemita Rohling utódja lesz, ha elfogadjá a helyet.

— Hymen. Nagy Ottó kisasszonyt, Nagy József helybeli ékszerárú kedves leányát eljegyezte Sterzky Vince pénzügy-igazgatósági tisztviselő.

— Türe-Kapus vidék az E.M.K.E. fikegylete ugyazintén N.-Sombor és Egeres közelebről, közgyűlést hirdet, tárgya lesz a kisebb fiók egyletek összesítése.

— Bárd Józika Samu főispánnál Kolozsvármegye tisztikara az új év alkal-mából ma tisztelkedett: szónokuk Gyarmathy Miklós alispán szép beszéde után a meghatott főispán melegen köszöntö meg a jókívánatot

— Egy megvadult csikó zavarta meg tegnap d. u. a főtéren az ott elvonuló tometési menetet. Hosszasz futkozás után sikerült megfogni a vadul száguldó állatot.

— Mai számunkban Imet F. Jákó csikasmolyói igazgatótól egy történelmi ada-tokban gazdag beszédet közlünk. Felhívjuk rá olvasóink figyelmét.

— Nagy-barcsai id. Ince József nyug. m. kir. főpénztárnok temetése vasárnap délután nagy részvét közt folyt le. A derék férfiú temetésén — dacára a kollektív időnek, Kolozsvár intelligen-tiája majdnem teljes számmal volt jelen. A 86 éves közbeesülés közt élt valódi derék ember temetése méltó volt életéhez.

— Gyász-hír. Kele Izrael, városunk derék polgára e hó 4-én elhunyt. A család a következő gyászjelentést adta ki: Kele Ida, férje Hadházi József és gyermekei: Kele Janka, férje Geréb Márton és gyermekei: Kele Berta; Kele Borbára özv. Gyöngyösi Jánosné és gyermekei szívők legmélyebb fájdalommal tudatják a magok és közelebbi, távolabbi rokonai nevében, hogy a gondos édes apa, önfeláldozó após szerető nagypapa és igen jó testvér és rokon Kele Izrael, iparos és belvárosi kerületi jegyző, életének 75-ik évében, hosz-szas szenvedés után folyó 1886. évi január 4-én délelőtt 11 órakor bevégezte munkás életét. Az elhunytnak földi részei, felelőttek tartandó rövid könyörgés után, folyó hó 6-án d. u. 3 órakor fognak Kurta-Szappan-utca 7. szám alatti saját házából örök nyugalomra helyezni. Emléke örökké él-ni fog övének lelkében! Kolozsvárt, 1886 január 4.

— A korcsolya egyet f. hó 10-én korcsolya versenyt rendez. A bizott-ság már megkezdte ez irányban működését. Holnap (szerdán) zene lesz.

— Nagy-Kapuson Marosán Gusztáv a pesti urhölgyektől több rendbeli el-ösmervényt kapott egyenes összeállított va-lódi kalotaszegi szecskért a minék darabja nyagon csinosan összeállítva csak 5 f. 20 kba kerül. Persze hol is tudnák annak az eredetiségét jobban meg adni mind épen Kalotaszegen.

— Emberölés Választon a Bárd Bányfi Ádám vincczellérjét az éjel ösmeret-len tetteseké meggyilkolták.

— A függetlenség és 48-as párt-nak halottja van: Nagyállói Kállay János, a nagy-kállói választókerület képvise-lője, ki 1869 óta csaknem folytonosan tagja a képviselőháznak, elhunyt.

— A Lovas-utgyilkosság. A rej-télyes ügy meg van oldva; a tettes meg-került. Tegnap délutántól kezdve már ott áll a rendőrség hatvani utcai palotájában, melyet nemcsak kívülről ismert, hanem bel-őlől is. A gyors eredmény mindenesetre nagy megnyugtatóssá lesz a közönségnek, mely ennek a szomorú esetnek alkalmából értesült a lapokból, hogy mily szervezett bandák, mily gonosztervek alapján a becsülete-s emberek közt a becsületesség mázával arczukon. Most már teljesen tisztában van, hogy a gyilkos egyrészt bosszút elégitette ki az áldozaton, másfelől pedig anyagi érdek is játszott a gyalázatos büntett el-követésében. Lamplné a végzetes estén egy széles vállú, szőke bajszu 23—24 éves fiatal emberrel járt. Kétségtelen, hogy ez vagy a bűnszerző, vagy a tettes, valamint az is kétségtelen, hogy valamely betűrő bandához tartozik, csak azt kelle kifizekéz-ni, hogy a Neumayer vagy a Schönberger betűrő „czég“ tagja. A leírások után elfog-tak egy Valasek nevű egyént, kiben mindenki az említett szőke férfiúra ismert. Ö különben is az egyedüli, ki a betűrők bandájában hofeszre-huszonnyolcára, (tol-va nyelven gyilkosságra) vállalkoztak. Czín-kostára Minkó betűrőnek neve, ki Lamplné-nek takarékpénztárban levő 475 frtját már fel is vette. Valasek elfogatásakor mindent tagadt, de azért mégis a hüvőre tették.

— Athletika: jan. 5-én kedden este 7-10-ig a Tornavivódában: tornázási és erőgyakorlatok tartanak.

— Ugocsa megye törvényhatósági bizottsági deczember 31-én tartott közgyű-lésén Szathmármegye ismeretes átiratát a közművelődési egyesületnek megzavazandó pótdó tárgyában — a megye „bár szük-ségét őrzi a közművelődési együletnek“ — egyszerűen csak tudomásul vette. Hogy meg nem szavazhatta — „azt élénken sajnálja“ — a tvhatóság.

— Az okos Fortuna. Az o. szágos kisdévdő egyet, a lipótvárosi kisdévdő egyet és a szűnősi gyermektelep egyet lejára rendezett sorsjátékot tegnap húzá-sán a sors szeszélyes istenasszonya eszélyes dolgot művelt. Az 5000 forintos főnyere-ményt V. P. fővárosi hivatalnagjának jut-tatta, a ki 5 gyermek atyja.

— Temesvári városának a közigaz-gatási javaslat iránti feliratát illetőleg kor-mánypárti lapok azt jegyzik meg, hogy a város e felirattal nem csatlakozott az el-lenkezhöz. Nehéz megérteni a kormány-párt ez önműtását; nekünk azonban semmi ki-fogásunk az ellen. Csak azt kívánjuk, hogy legyen a kormánypártnak sok oly hive, kik, mint Temesvár városa, a kor-mányi javaslati ellen a képviselőházhoz pe-ticionálnak.

— Golyó a fejben. Említettük, hogy egy két héttel ezelőtti Perczel Mik-lós bajai földbírtokos öngyilkossági kísér-leletét követett el, mely nagy sensációt keltett az egész alföldön. Most azt írják, hogy Perczel nem halt meg. Pécsre ment, hogy a golyót fejéből kivétesse. Ha a mű-tét sikerül Perczel életben fog maradni.

— Érvénytelen „fülemlé ver-seny“. Három vers látott e napokban nap-világolt, három színművész előadásával. A „B. H.“ „fülemlé-verseny“ címmel jöhíze-műleg közölte mind a három. Hanem a

verseny érvénytelen. Az egyik versről, melyet Jászai Mari asszonynak tulajdonítottak, Bakos L. kimutatta, hogy az nem is eredeti vers, hanem keleti rege, melyet Labalay Edéltetett át a nyugati irodalom-ba s melyet több más arab költeménnyel a Kisfaludy-Társaság adott ki magyarul. A második vers alatt, melynek címe „Az élet“, Pálmái Ilka asszony neve olvasható. Erről azt írja „egy figyelmes olvasó“, hogy ez a vers sem eredeti, hanem fordítás Andersenből, megjelent a „Magyarország és Nagyvilág“ 1875-dik évi 33-dik számában, még pedig Csukási József, a „B. H.“ szer-kesztője fordította magyarra. A harmadik vers Hunyadi Margit asszonytól való s ez ellen nem olvastunk észrevételt, de az elő-biek szerint egymaga levén eredeti mű, nincs „fülemlé verseny.“

— A német császár e hó 2-án érte meg uralkodásának 25 éves évforduló-ját. A szász király személyesen tiszteltgett. Az isten tisztelet után a fehér teremben fogadta a császár a tisztelgőket. Midőn Bismark és Moltke közeledek, elibők ment és kétszer megöskölte őket. Ezután a kül-földi udvarok követeit fogadta. A nép szer-etettel tüntet az uralkodó pár mellett. Este díszelőadás volt az operaházban, a hol a császárt lelkes övözcöklők fogadták. Berlin fel van lobogozva, ünnepi színe van a városnak, de meglehetősen sötét háttérrel ké-pezi e jubileumi ünnephez, hogy Németor-szágnak csak Bismark-sértésért 6000 embert ítéltek 13000 évi szabadságvesztésre.

— Pasteur magyar betege. Az a szegény aradi ember, kit egy veszett eb megmárt, s ki először ment ki a híres tud-dóshoz Párisba, teljesen gyógyultan már haza jött. Igen érdekes kalandjai voltak utjában, de legérdekesebb az, hogyan talál-ta fel Pasteur. Egy cédulára felírta Pas-teur nevét és azt mutogatva kóborolt az utcákon addig míg egy uri ember kitálál-ta mit akar és elvitte Pasteurhoz. A tudós — mondja a patiens — kopasz fejű kis emberke, legelőször is azt kérdezte tőle egy magyar fiatal ember tolmácsolásával, ki, assistense lehetett, hogy vacsorált-e már. Tagadó válasza elvitte egy szomszéd-kávéházba, hol anni adatott neki, egyuttal intézkedett, hogy ezental ott étekezék di-jtalanul. A gyógyításról ezeket mondja a patiens, kit a veszett eb jobb karján mart meg: „egy tölcserhez hasonló pohárba, melynek vége tíz vastagságú lehetett, sárgás folya-dékat szivattott föl vele az orvos. A tü vékony részét a jobb oldali bordák felett levő bór alá tolta és így fecskendezte be min-dennap. A naponként kiállott műtét után min-dig nagyobb fájdalmat érzett.“ Végre a ti-zedik napon tudtára adták, hogy a gyógy-kezelés be van fejezve s csak néhány napig kell még Párisban maradnia a sebek behe-gedésének megfigyeléséig. Ez idő alatt le is fejezték a vizsgálatot. Bécstől az eddig érzett fájdalmak lecsillapodtak, sőt egészen eltűntek. A beteggel különben az a malheur történt, hogy tévedésből a Mára melletti Bruckból a Lajta melletti Bruckba váltott jegyet s miután itt kisütöttek, hogy se pénz, se keresete, a hatóság Győr-gy el-toloncoltatta. Innen már vasuton jött. Jól érzi magát és meg van győződve, hogy meggyógyult.

— Angol hidegvér. „A Kemény hidegvér 800 bolgár katona megfogott“ írja a londoni „Standard“, és pedig olyan hidegvérrel és olyan flegmával, mint mi írók például, hogy „ma a tö befagyott.“ Nincs párja a hidegvérűségnek.

— Nagy tűzvész pusztított tegnap-előtt Amerikában Detroit városban; elham-vasztott egy színházat, egy czég óriási rak-tárait és több magán épületet. A kár több millió dollárba megy.

— Iszonyatos népitélet. Ameri-kai lapok jelentik: Egy Reed nevű néger a a közelmúltban Gainstownban (Alabama) megbecsenlített és meggyilkolt egy leányt és aztán megszökött. A helység összes la-kossága utána vetette magát és végre elfog-ta. Reed akit megkötözve vittek a tett színhelyére, bevallotta tetteit, erre egy fára kötötték és elevenen meg égették. Ott ezer ember nézte a borzasztó jelenetet. A szeren-csétlen alá addig rakták a tüzet, míg hal-va a földre nem esett, hól aztán a lángok végkép felemésztették. A holttest hamvait a néptömeg szétszórta.

Szerkesztő póstája.

P. G.-nak Csiksmolyó. Köszönjük. Szívesen ven-nék a gyakori látogatást. Az ön egyéniségi biztositéka a szigorú tárgyilagosságnak, melyre az események köz-lésénél föltétlen szükségünk van.

— Szerk.

KÖZGAZDASÁG.

„A Kolozsvári Népbank mint Részvénytársaság“. I. évi (320 napi) zárlata. 1885. év deczember 31-én Forgá-lom: Bevétel. Betét számlán 40105 frt 24 kr, részvénytőke számlán 20000 frt, váltó számlán 83091 frt 91 kr, váltó kamat számlán 2506 frt 36 kr, vegyes bevételek számlán 318 frt 81 kr, alapítási költség számlán 240 frt, költség számlán 22 frt 88 kr, betét kamat számlán 55 frt 27 kr, visz-lezszám. váltó számlán 34264 frt 89 kr, visz-lezszám. kamat számlán 51 kr. Összesen 180605 frt 87 kr. Kiadás. Betét számlán 23519 frt 57 kr, váltó számlán 126136 frt 39 kr, alapítási költség számlán 852 frt 27 kr, költség számlán 204 frt 89 kr, személyzet fiz. számlán 859 frt 50 kr, betét kamat számlán 621 frt 56 kr, házbér számlán 71 frt 66 kr, visz-lezszám. váltó számlán 25222 frt 03 kr, visz-lezszám, ka-

mat számlán 250 frt 80 kr, adó számlán 63 frt 82 kr, készpénzben 2803 frt 38 kr. Összesen 180605 frt 87 kr. Mérleg-számla Vagyon. Váltó számlán 43044 frt 48 kr, felszerelés számlán 612 frt 27 kr, készpénz számlán 2803 frt 38 kr. Összesen 46460 frt 13 kr. Teher. Részvénytőke számlán 20000 frt, betét számlán 16585 frt 67 kr, visz-lezszám. váltó számlán 9042 frt 86 kr, fel-szerelésbe 20 százalék számlán 122 frt 45 kr, nyereség számlán 709 frt 15 kr. Ösz-szesen 46460 frt 13 kr. Veszteség- és nye-reség-számla Tartozik. Felszerelés 20 szá-zalék számlán 122 frt 45 kr, költség szá-mán 182 frt 01 kr, személyzet fiz. 859 frt 50 kr, házbér számlán 71 frt 66 kr, visz-lezszám. v. kamat számlán 250 frt 29 kr, betét kamat számlán 566 frt 29 kr, adó számlán 63 frt 82 kr, nyereség számlán 709 frt 15 kr. Összesen 2825 frt 17 kr. Követel. Váltó kamat számlán 2506 frt 36 kr, Ve-gyes bevétel számlán 318 frt 81 kr. Ösz-szesen 2825 frt 17 kr.

Felhívás

az erdélyi részi ménlő-tulajdonosok állami se-gélyezésre tárgyában.

Az állami fedező mának létszámának elégtelensége már évek óta korlátozza a Nagym. földművelési miniszteriumot abban, hogy az erdélyi részek területén fekvő köz-ségek közül mindazokban, honnan fedezte-tési állomás felállítását kérelmezték, ilye-nekét szerveztethessen. A tenyészést fokozatos emelkedésével szemben, ezen a tenyészők érdekeire hátrányos helyzetben némileg segí-tendő, a nevezett miniszterium elhatározta, hogy a jó községek és magán mának tulaj-donosait, alábbirt feltételek mellett, állami-lag segíyezni fogja; különösen oly helyen, a hol egyfelől a vidék méltó követelményei-hez mérten állami mának kellő számban nem állanak rendelkezésre, másfelől a ló-tenyészési ügy fejlődhetése, már általános viszonyoknál fogva is, eredményt ígér.

A feltételek a következők:

1-ör. A mén tulajdonosa — legyen az község vagy egyes tenyésztő — kötelezi magát arra, hogy a megyei lótenyésztés bi-zottság által alkalmasnak ítélt ménjét ki-vétel nélkül közhassználatra bocsátja s a lótenyészési bizottsági elnök által megha-tározandó formájú s hitelesseggel fedezettéti jegyzékből igazolni tudja, hogy legalább 35, azaz harminczöt darab, idegenek birto-kál képező kancazt fedezettett ménjével a fedezettéti idény alatt.

2-ör. A segélyezett ménért fedezettéti díjúl legfeljebb 2 forintnál, vagy ezzel egyen-lő értékű terménynél vagy szolgálmánynál többet egy kancaznál nem vesz.

3-ör. Kötelezi magát a méntulajdonos, hogy a mént a fedezettéti idény alatt na-ponta reggel 9 óráig istállójában tartja, hogy a jelentkező kancaztulajdonosnak a távolabb vidékről is alkalma legyen a mént használtatni; magától értetődően, hogy az egy óráról megelőző fedezés esetében e vá-ra-kozást tennie szükséges leend.

4-ör. Kötelezi magát továbbá, hogy — mént egész esztendőben megteleltlen tápt-lálja; de különösen a fedezettéti idény alát-elegendő szemes eledellel is tartja; alavét-vén magát a mént tartására, valamint a fedezettéti követni szokott eljárásra, ugy a megyei lótenyészéti bizottság, valamint a telepőztási vizsgálatainak, ellenőrzésének és felügyeletének, nemkülönb az ezek ál-tal rendelt esetleges eljárásnak eszköz-lésére.

5-ör. A pénzbeli állami segély a mén darabját illetőleg 60—100 frt, mely ösz-szeg a fedezettéti idény végével fog kiutal-ványoztatni.

6-ör. Megengedtetik, hogy a helyi vi-szonyok szerint a segélyezett ménnek sza-bad ménesben szabadon is használtassa-nak, oly kikötéssel azonban, hogy egy mén számára több kanczáknak kerülni 80-nál nem lehet.

Felhívtnak tehát a t. méntulajdono-sok, községek úgy mint egyesek, a kiknek alkalmas, alakzatára nézve ha nem is tel-jesen megfelelő, de öröklő hibáktól ment, nem épen elsanjart ménjük van és a mént a fentebbi feltételek s állami segély mellett közhassználatra átengedni hajlandók, hogy e tárgyban az illető megyei lótenyészéti bizottsági elnök urnál 1886. évi február 25-ig szóval vagy írásban jelentkezzenek, mely alkalommal a méntulajdonos neve, lakhelye, továbbá a segélyezésre felajánlott ménlő neve, apja, anyja, színe, kora és magassága centiméterekben szintén beje-lentendő.

Kolozsvárt, 1885. évi decz. 30-án.

Bárd Bányfi Dániel s. k.

az erdélyi központi lótenyészéti bizottmány elnöke.

Egy éves ménesikók vásárlása.

Mindazon méntulajdonosok, kiknek birto-kában egy helyen legalább négy, jó származású, erős csontu, szabályos testalkatú egy éves ménesikó van s azokat az államnak eladni kívánják, abbéli szándékukat, a hely-nek, a hól a csikók állanak, valamint a csik-oks származásának, magasságának, színének és árának pontos megjelölésével s földmü-velés-, jipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumhoz benyújtandó 50 kros bé-lyeggel ellátott írásbeli nyilatkozatban leg-később február hó 1-ig kell bejelentésük.

FELELŐS SZERKESZTŐ és LAPTULAJDONOS:

BARTHA MIHÁLY.

SEGÉDSZERKESZTŐ:

SZOKOLAY KORNÉL,

KÁVÉ, RUM ÉS TEA legolcsóbb forrása.

Garantírozott jobb minőségben és olcsóbb áron, mint a külföldiek hirdetik.

Kávé Malang, tisztaizú	1 kiló	1.25.
Kávé Láv, igen jó	1 „	1.35.
Kávé Cuba, finom	1 „	1.45.
Kávé Ceylon, zamatos	1 „	1.60.
Kávé Portorico, non plus ultra	1 „	1.70.
Kávé Ceylon, kitűnő	1 „	1.80.
Kávé Jamaika nagyszemű	1 „	1.90.
Kávé Mocca, arabiai	1 „	1.85.
Kávé Menado, aranyárga	1 „	1.60.
Kávé Gyöngy, Ceylon, finom	1 „	1.80.
Kávé Gyöngy, Cuba	1 „	1.45.

5 kilo vételnél helybeli t. vevőimnek 5 krral per kilo olcsóbban számítom és vidéki t. megrendelőimnek utánvétel a fenti áron bármely postaállomásra bérmentve küldöm.

Rum Cuba, magas foku	1 liter	— 60.
Rum Jamaica, finom	1 „	— 80.
Rum Jamaica, szerezsen	1 „	1.20
Rum Old Jamaica London	1 „	2.—
Tea Congo, fekete finom	1 kilo	3.—
Tea Suochong, finomabb	1 „	4.—
Tea Pecco, virág kitűnő	1 „	6.50.
Tea Melange Peking	1 „	6.—
Tea Orange flowers superior	1 „	8.—
Bor Cyprusi régi, valódi	1 liter	1.50.
Bor Malaga régi, valódi	1 liter	1.80.

GERGELY FERENCZ

nél Kolozsvárt, fűtér 20 sz.

523(9—10.)

V. „A ÁLASZUTI TERMÉNYÁRU CSARNOK” ÁRUHELYISÉGÉT

átvette a belső közepütczában 5. szám alá ezelőtt br. Wesselényi Farkas most Br. Bánffy Ádám házához.

Az új helyiségben

KÖZPONTI TEJÁRU CSARNOK

is rendeztetett be a gróf Teleky Miksa örökösseinek kendlonai uradalmában naponta termelt 300 liter kiváló minőségű bival és tehén tejből, és naponta kapható friss bival és tehén tej, tejszín, tejfel, thea vaj, iros vaj, tehén túró, orda és kitűnő hazai sajtok, továbbá aludttej literes és fél-literes edényekben.

A csarnok aként van berendezve, hogy a tejnek adagoként ottan is elfogyaszthatók.

A fogyasztó közönség érdekében intézkedtünk, hogy a fennebb elősorolt tejnek a Bánffy kertben is kaphatók, a hol rendes tejkura gyakoroltatik.

Azon t. cz. fogyasztók, kik magukat egész évre előjegyeztetik, a tejet télen nyáron egyforma áron kapják.

Előjegyezhetni a Csarnokban és a Bánffy-kertben.

A kolozsmonostori magy. kir. gazdasági tanintézet által a „MONOSTORI SAJT” kizárólagos raktára szintén a csarnokra bízott első kézből itten kapható

Minthogy városi h. főorvos T. Bartha János ur a fogyasztó közönség érdekében a tejet naponta vegyészileg megvizsgálja, s mindannyiszor örömmel nyilatkozott a tej kitűnő minősége felől, ennek folytán a csarnok más termelőtől csakis azon esetben fogad el tejet, ha hasonló minőségű a kendlonaiával.

Pecsetelt literes és félliteres üvegekben ó és asztali borok

és szekszárdi piros.

Naponta friss gyümölcs.

A csarnok igazgatósága.

BARTHA LAJOS.

303.(27—*)

!! FIGYELEMRE MÉLTÓ !!

Csinos faborítás hozzá

Tejlesen készen

Kapható
WALSER FERENCZ

fióktelepében
Kolozsvárt, belmonostor utca 12-ik szám.

Fabrizálás rendkívénye esetén kéri az árnyszkék helyiség szélességét közölni.

Egészégy árnyszkék, legmentesítővel, bizelárral és viz-öblítéssel, minden létező árnyszkék helyiségbe beállítható.

06—7(1505)

ALAPITTATOTT

Silárd. Hatévi
jótállás

1864.

Nagy
választék.

EURÓPA LEGNAGYOBB ÉS LEHIRE-
SEBB VARRÓGÉP GYÁRA BERLINBEN.

EZELEŐTT

FRISTER és ROSSMAN.

Kolozsvári gyártelepe a tatarképként épületében. Ajánlja dusantelszerelt raktárát mindennemű legjobb

EREDETI
SINGER
rendszer Medium, 4-es
Singer kézi, kéz és láb-
hajtású Wheeler és
Wilson, továbbá Howe,
Anger, Cylinder és

Szilgyártó varrógépekből a legolcsóbb gyári árak mellett havi vagy heti részletfizetésre. A géphez minden egyes részei u. m. géptük, finom contolaj kaphatók. — Régi kiasznált gépek legmagasabb értékőig becseserítettnek.

Grünwald Miksa,
ezeleőt NEESER JÁNOS és TÁRSA.

Gépjavitások
elfogadtatnak.

Kolozsvárt, taka-
répként épület
556.(9—*)

Havi 4 vagy
heti 1 frt
részletfizetés

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A KIALLÍTÁSON KITÜNTETETT
ERDÉLY LEGAJÁNLAHATÓBB
LÁBBELI ÜZLETE.

Kimeríthetetlen raktár kész férfi, női-
és gyerek lábbelikben.

FERENCZI IGNÁCZ

Kolozsvárt, fűtér 26. sz.

Vidéki megrendeléseknél az ezen mintán látható
négy méretet kérem megjelölni, esetleg minta czi-
pót beküldeni.

Szolid
határozott ár.
Pontos és gyors ki-
szolgálás!

560.(10—*)

ÁRKAI S.-féle

szabadalmazott hullámozott zajtalan magán járó

ZÁR REDŐNYEIT,

kemény acél lemezből készíti, melyek észrevétlenül
járnak és felül mulja bármelyik
gyártmányt a csendes járásával és
s old kivitelével. Meg tekinthető hid-
vezében Régeni és Varga D.
uraknál.

A lármázó redőnyöket átváltoztatja
e gyárnak képviselője

Seemann József,
gép mű épület lakatos és fuvó gyáros.

KOLOZSVÁRT.

544.(5—10)

DUHA KRISTÓF

vászon és kész fehérnemű üzlete

Kolozsvárt, fűtér, plébánia sor 12 szám alatt.

Legnagyobb választékban kaphatók len és gyapot
vásznak minden szélességben, chiffonok, ebéd
és kávézó, fehér és színes asztalneműek.

Nagy raktárt tartok kész férfi, női és gyer-
mek fehérneműkből, továbbá férfi divat-
ezikkek u. m. gallérok, manchetek, nyak-
kendők, inggombok és esernyőkből stb.
feltűnő jutányos árakba számítva.

Teljes kihazasításokat nagyon előnyö-
sen számítva s pontos kiszolgáltatás mellett elválllok.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri
tisztfelettel

561.(5—*)

Duha Kristóf.

Terjedelmes árjegyzékkel kívánatra készséggel szolgállok.

SWADLOF. GYÁRA.

BUDAPEST.

Kolozsvári képviselő DEMIÉN AGOSTON műakatos.

Ajánlja szabadalmazott zajtalan, önmagukat felbuzó zárredő-
nyeit, hullámozott aczéleműkből, továbbá szabadalma-
zott töltő és szellőztetési kályhát,

valamint

központ-fűtési berendezéseit

egy vagy több helyiség számára
Mintakártyák és költségvetések ingyen
és bérmentve.

SWADLO FERENCZ.